

Informacije za osobe koje su bile u kontaktu s nekim tko ima tuberkulozu (TB)

Zašto smo Vas kontaktirali o pitanjima tuberkuloze (Tuberculosis)?

Vi ste identificirani kao osoba koja je bila u kontaktu s nekim tko boluje od tuberkuloze. Pošto je to zarazna bolest, postoji određena opasnost da ste zaraženi bakterijama koje uzrokuju tuberkulozu. Stoga, predlažemo da dođete na pretrage, kako bismo mogli provjeriti jeste li zaraženi tuberkulozom ili ste u ranoj fazi te bolesti. Ovisno o rezultatu pretraga, možemo preporučiti liječenje ili daljnje kontrole.

Što je tuberkuloza?

Tuberkuloza je izlječiva bolest koja se pojavljuje nakon infekcije bakterijom *Mycobacterium tuberculosis*. Bolest najčešće pogađa pluća, ali ponekad se može pojaviti i u drugim dijelovima tijela, kao što su limfne žlijezde, bubrezi, kosti, itd.

Ali na poznam nikoga tko boluje od tuberkuloze!

Možda ni ne znate da osoba s kojom ste bili u kontaktu ima tuberkulozu. Pošto se liječenje od tuberkuloze obavlja u povjerenju, mi Vam ne možemo reći ime te osobe. Međutim, ta osoba je odgovorno postupila i navela Vas kao osobu koja je bila izložena bolesti.

Kako se ljudi zaraze tuberkulozom?

Zaraza bakterijama tuberkuloze se prenosi zrakom, kad netko tko boluje od tuberkuloze pluća ili grla kašlje, kiše, pjeva ili govori, pa se pljuvačka nađe u zraku. Druge osobe mogu udahnuti te kapi pljuvačke. Većina ljudi dobije tuberkulozu samo od nekoga s kim provode puno vremena. Vrlo je rijetko zaraziti se tuberkulozom ako ste imali kratak ili povremen kontakt sa zaraženom osobom. Tuberkuloza se **ne** prenosi preko kućnih potrepština, na primjer tanjura, pribora za jelo, ili telefona.

Kako mogu saznati jesam li zaražen?

Pretrage možete obaviti na lokalnoj klinici za plućne bolesti (Chest Clinic). Pretrage uključuju:

1. Test kože na tuberkulin (poznat i pod nazivom Mantoux test). To je bezopasna, mala injekcija koja se daje ispod kože na unutarnjoj strani ruke. Može pokazati jeste li možda zaraženi bakterijom tuberkuloze. Trebate se vratiti nakon 2 do 3 dana nakon primanja injekcije, da se nalaz može interpretirati kao pozitivan ili negativan.
2. Ponekad može biti potrebno obaviti pretrage krvi ili dodatni test kože na tuberkulin, kako bi se lakše interpretiralo nalaze prvog testa.
3. Rendgensko snimanje pluća pokazuje imate li u plućima znakove tuberkuloze. Rendgenski snimci ponekad mogu pokazati znakove ranije tuberkuloze, čak i ako ranije niste bili svjesni da imate tuberkulozu.

Primio sam BCG cjepivo. Zar me to ne štiti?

BCG samo djelomično štiti od tuberkuloze i najčešće štiti djecu. Tuberkulozu možete dobiti čak i ako ste primili BCG cjepivo.

Što će se dogoditi ako su nalazi negativni?

Ako je prvi test negativan, pretrage se mogu ponoviti nakon 2 ili 3 mjeseca. Razlog je to što ponekad treba proći nekoliko tjedana nakon izloženosti bakteriji tuberkuloze, prije nego što Vaš imunski sustav reagira na test kože. *Stoga, ako Vam se preporuča drugi test, vrlo je važno da to obavite, kako biste bili sigurni da niste zaraženi tuberkulozom.* Ako je i taj nalaz negativan, obično nisu potrebne daljnje pretrage.

Što ako je nalaz na test kože za tuberkulin (Mantoux) pozitivan?

Ako je test pozitivan, možete biti upućeni specijalističkom liječniku za tuberkulozu, ovisno o nalazima rendgenskog snimanja i drugim čimbenicima, o kojima će medicinska sestra porazgovarati s Vama.

Pozitivan test na tuberkulin obično znači da ste zaraženi bakterijom koja izaziva tuberkulozu. (Ponekad, blagi pozitivan nalaz se pojavljuje kod osoba koje su primile BCG cjepivo ili iz nekih drugih razloga, koji ne znače da ste zaraženi tuberkulozom.) Pozitivan test ne mora značiti da ste zaraženi, zbog skorašnjeg kontakta s osobom oboljelom od tuberkuloze. Ako ste živjeli u zemlji u kojoj je tuberkuloza česta bolest, postoji veća opasnost da ste već neko vrijeme zaraženi. Oko 1/3 ukupnog svjetskog stanovništva je zaražena tuberkulozom, ali to je vrlo rijetka pojava kod osoba rođenih u Australiji.

Zaraza bakterijom tuberkuloze (pozitivan test kože na tuberkulin) NE znači da bolujete od tuberkuloze. Međutim, to znači da Vam donekle prijete rizik da se pojavi tuberkuloza. Koliki je taj rizik ovisi o brojnim čimbenicima, uključujući prije koliko vremena ste zaraženi (drugim riječima, jeste li se zarazili u ovom skorašnjem kontaktu), koliko ste stari, te bolujete li od neke druge bolesti. Medicinska sestra ili liječnik će o svemu tome porazgovarati s Vama.

Može li se zaraza tuberkulozom liječiti?

Zaraza tuberkulozom se može liječiti kako bi se spriječila pojava tuberkuloze u budućnosti. Liječenje najčešće uključuje uzimanje nekog od lijekova kojima liječimo osobe oboljele od tuberkuloze (isaniazid), svakodnevno, tijekom šest do devet mjeseci. Ovo liječenje je 60% do 90% posto efikasno za sprječavanje pojave tuberkuloze kod osoba zaraženih bakterijom tuberkuloze. Liječenje je općenito bezopasno, pogotovo kod mladih osoba. Ako Vam liječnik preporuči ovo liječenje, reći će Vam više o prednostima i rizicima ove terapije.

Postoji li alternativa uzimanju lijekova ako sam zaražen tuberkulozom?

Da. Ako Vam prijete niska stopa rizika da obolite od tuberkuloze (i pogotovo ako kod Vas rizik od nuspojava od uzimanja lijekova NIJE nizak), može biti razborito "pričekati i vidjeti". Kod takvog pristupa, obično bismo preporučili ponovljeno snimanje pluća u intervalima, tijekom sljedeće dvije godine. Važno je znati prepoznati rane simptome tuberkuloze, koji se mogu pojaviti u bilo kojem trenutku ili nakon tog razdoblja niza rendgenskih kontrola, i otići na lokalnu kliniku za plućne bolesti čim se takvi simptomi pojave.

Što ako imam još neka pitanja?

Ako imate dodatna pitanja, ili ne razumijete neke od ovdje navedenih informacija, molimo razgovarajte s jednom od medicinskih sestara ili liječnikom na klinici za plućne bolesti, oni će Vam rado sve objasniti.

Za daljnje informacije o tuberkulozi molimo da na svojoj klinici za plućne bolesti zatražite primjerak NSW Health Tuberculosis Fact Sheet (NSW ministarstvo zdravstva, informativni listić o tuberkulozi) ili posjetite sljedeće internet stranice:

<http://www.health.nsw.gov.au/Infectious/factsheets/Pages/Tuberculosis.aspx>

<http://www.health.nsw.gov.au/Infectious/tuberculosis/Pages/tuberculosis-factsheets.aspx>

(Informacije na drugim jezicima osim engleskog)

Kontakt podatke o klinikama za plućne bolesti u NSW možete naći na sljedećoj internet stranici:

<http://www.health.nsw.gov.au/Infectious/tuberculosis/Pages/chest-clinics.aspx>